

Milionowy pistolet CZ 75

#Przemysł zbrojeniowy 25 października 2007

12 października w czeskiej fabryce CZUB (Česká zbrojovka a.s., Uherský Brod) powstał milionowy pistolet CZ 75. Słynna cezetka, która wraz z odmianami pochodnymi znajduje się w uzbrojeniu wojska i policji ponad 60 państw świata, jest - po amerykańskim pistolecie Colt M1911A1 - najczęściej kopiowaną bronią krótką świata.

Dyktor CZUB Lubomír Kovařík z pierwszym i milionowym pistoletem CZ 75 / Zdjęcie: CZUB

9-mm pistolet CZ 75 D Compact o numerze seryjnym 999 999 został złożony przez Bronislava Fuksa, przedstawiciela Kraju zlińskiego (na którego terenie położony jest Uherský Brod) i trafi do Muzeum Policji w Pradze. Milionowy CZ 75 B wykonał minister spraw wewnętrznych Ivan Langier, a sama broń zostanie wystawiona w sali tradycji zakładów CZUB.

CZ 75 numer seryjny C. 00001 z Sali
Tradycji CZUB / Zdjęcie: CZUB

Twórcą CZ 75 był František Koucký, który w 1969 rozpoczął prace nad nową konstrukcją na zlecenie czeskosłowackiej centrali handlu zagranicznego Omnipol, w której ofercie brakowało broni do amunicji 9 mm x 19 Parabellum. Pierwotne założenia zakładały opracowanie małogabarytowego pistoletu obronnego z jednorzędowym 8-nabojuowym magazynkiem nazywanego wówczas UBK-70 (*Uherský Brod Koucký 1970*), ale w międzyczasie specyfikację zmieniono - broń miała być wyposażona w magazzynek dwurzędowy o dużej pojemności i mechanizm spustowy z samonapinaniem SA/DA. Od 1973 na rynkach światowych trwała kampania promocyjna broni, nazywanej wtedy po prostu *9-mm pistoletem Parabellum*. Do 1975 dopracowano konstrukcję i wykonano pierwszą serię prototypów wersji produkcyjnej, jednocześnie zmieniając nazwę na CZ model 75. Produkcja seryjna rozpoczęła się w 1977, choć na niewielką skalę miała miejsce od 1975 (wykonano w tym czasie ok. 70 egzemplarzy). Pistolet od razu, z chwilą debiutu na wystawie w Madrycie w 1975, wzbudził bardzo duże zainteresowanie, i z całego świata posypały się zamówienia, którym pierwotnie fabryka nie potrafiła podołać.

Wprowadzony w 1989 skrócony model CZ 75 Compact z lufą długości 98,5 mm, mierzący 184 mm / Zdjęcie: CZUB

9-mm pistolet CZ 75 działa na zasadzie krótkiego odrzutu lufy, ryglowanie odbywa się przez przekoszenie lufy w płaszczyźnie pionowej. Broń ma mechanizm uderzeniowy z kurkiem zewnętrznym, zasilana jest z 15-nabojowego magazynka. Wszystkie manipulatory (zatrzask zamka w tylnym położeniu, dźwignia bezpiecznika i zatrzask magazynka) umieszczone są po lewej stronie. Długość całkowita pistoletu wynosi 206 mm, wysokość 139 mm, szerokość 33 mm, długość linii celowniczej 160 mm, a długość lufy 120 mm. Lufa CZ 75 ma 6 bruzd prawoskrętnych o skoku 250 mm.

Najnowszy model - 9-mm pistolet CZ 75 SP-01 Shadow z umieszczoną w przedniej części stalowego szkieletu szyną montażową. Jego masa wynosi 1,18 kg, długość lufy 120 mm, długość 207 mm, wysokość 207 mm, a szerokość 37 mm. Pistolet jest wyposażony w 18-nabojowy magazynek / Zdjęcie: Remigiusz Wilk

Przyczyną zaskakującej popularności i rozpowszechnienia CZ 75, który w późniejszych czasach stał się modelowym przykładem cudownej dziewiątki - broni, z którą zestawiano później inne pistolety, było jednak coś innego - brak ochrony nowatorskich rozwiązań konstrukcyjnych broni. Choć w samej Czechosłowacji przyznano twórcy

cztery patenty (1310/1975, 1316/1975, 1317/1975 i 1347/1975 m.in. na mechanizm spustowo-uderzeniowy, czy mocowanie bezpiecznika), to jednak zostały one utajnione, bowiem w owym czasie podejmowane były - nieudane dodajmy - próby zainteresowania nowym pistoletem kalibru 9 mm x 19 własnej armii, traktując ją jako podstawowego odbiorcę nowej broni.

W konsekwencji, wrzucony na światowy rynek pistolet, nie chroniony żadnymi międzynarodowymi patentami, stał się przedmiotem masowego i nie spotykanego dotąd kopiowania. Własne klony CZ 75 stworzyły przedsiębiorstwa amerykańskie (m.in. Springfield P-9, Armalite AR-24), włoskie (Tanfoglio TZ-75, Renato Gamba SAB G90), chińskie (NORINCO NZ-75), izraelskie (IMI Jericho 941), tureckie (Canik55 Piranha i Shark, Sarsilmaz M2000) czy szwajcarskie (Sphinx 2000, ITM AT-88). W 1979 próbowano co prawda odtajnić patenty, ale ostatecznie, z nie do końca jasnych powodów, do tego nie doszło.

W 1980 zmieniono nieco pistolet, zmieniając podcięcia boków zamka i kurek (dodano do niego ząb zabezpieczający), w 1982 pojawił się model CZ 85 dostosowany do strzelców prawo- i leworęcznych (wszystkie manipulatory rozmieszczono symetrycznie), w 1989 wprowadzono skrócony CZ 75 Compact, w 1991 model CZ 75B z blokadą iglicy, a w 1992 pistolet automatyczny CZ 75 Full Auto z 152-mm lufą zakończoną kompensatorem i możliwością prowadzenia ognia ciągłego (ciekawostką jest zastosowanie drugiego magazynka zamontowanego w przedniej części szkieletu jako dodatkowego chwytu).